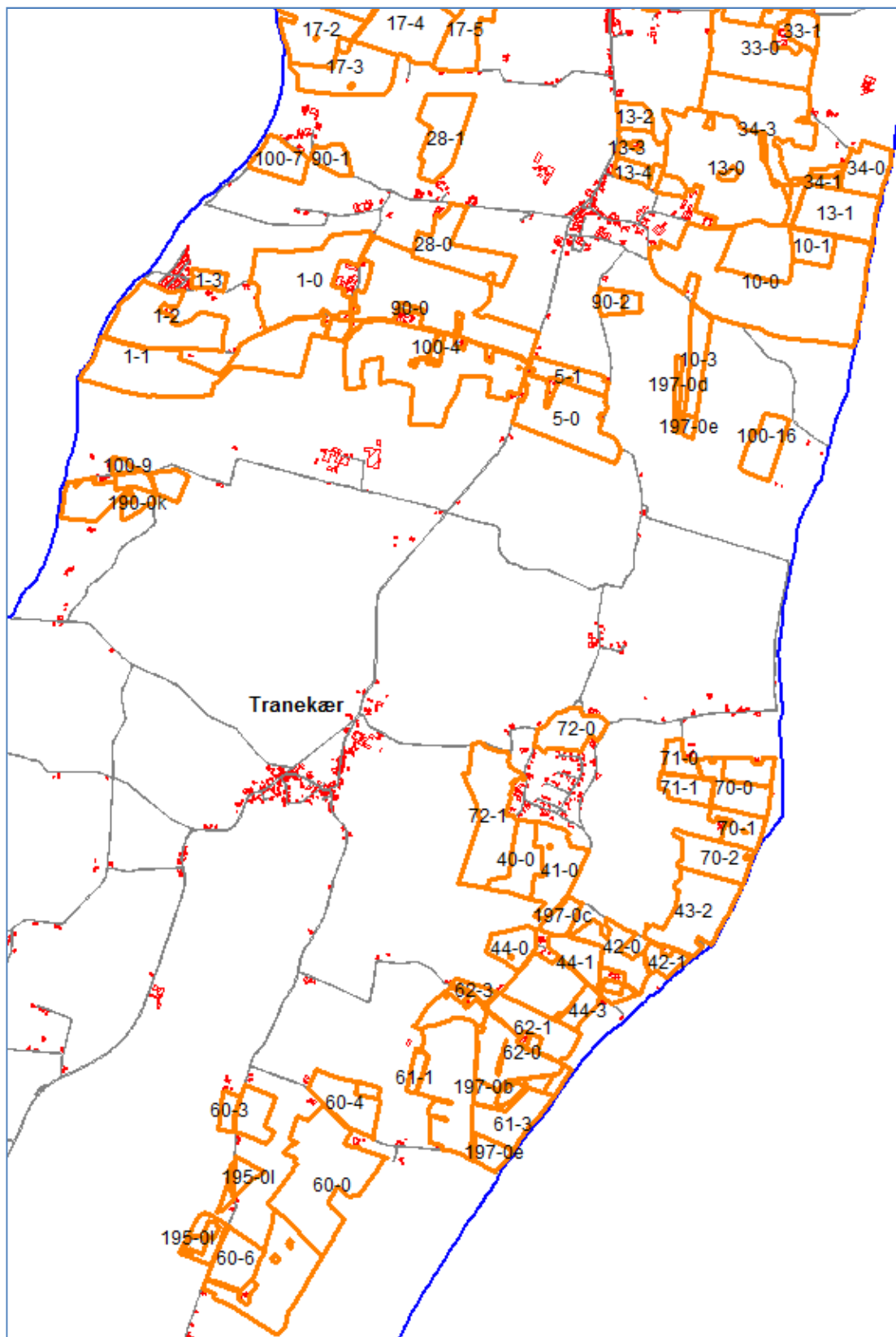
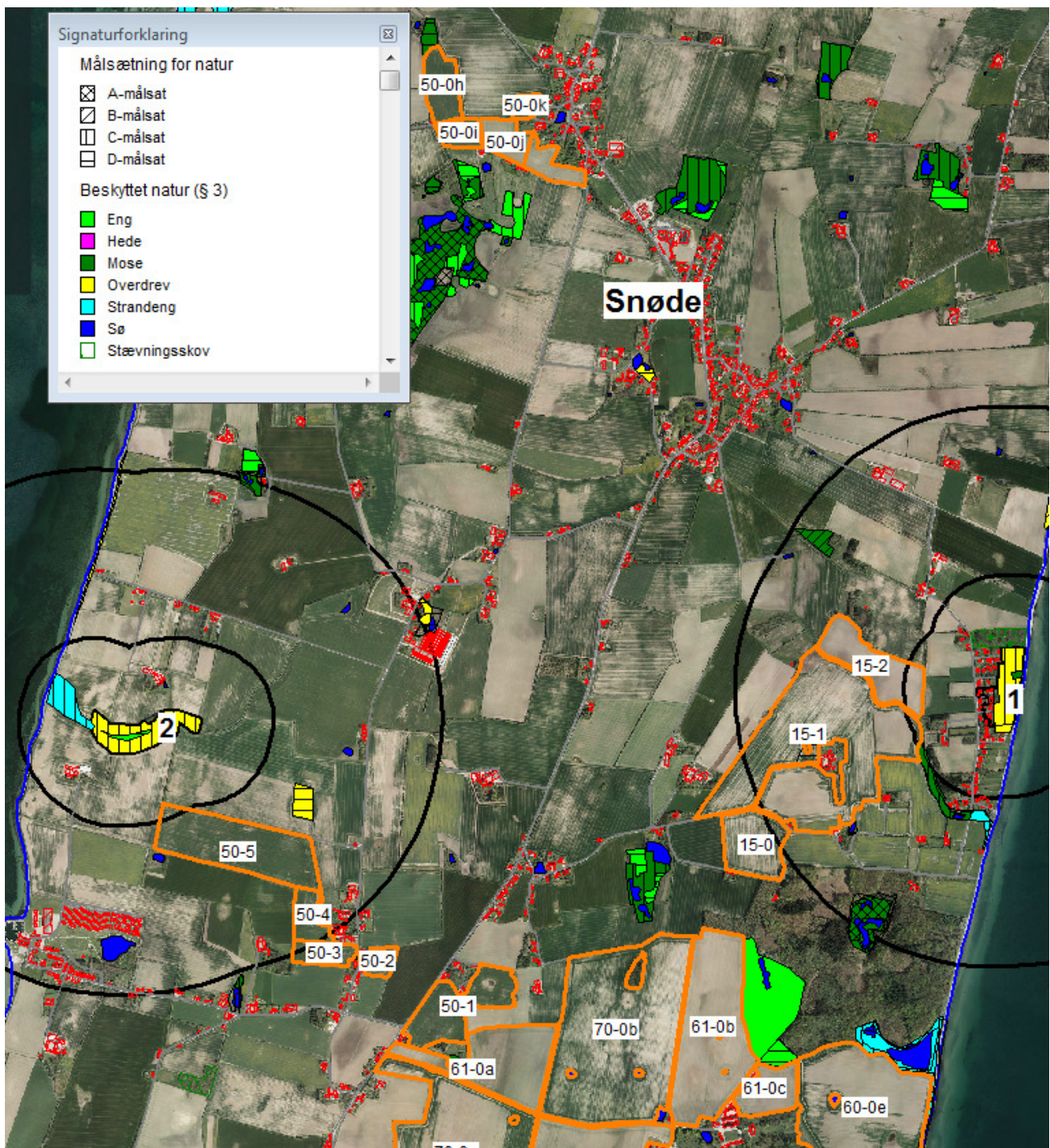

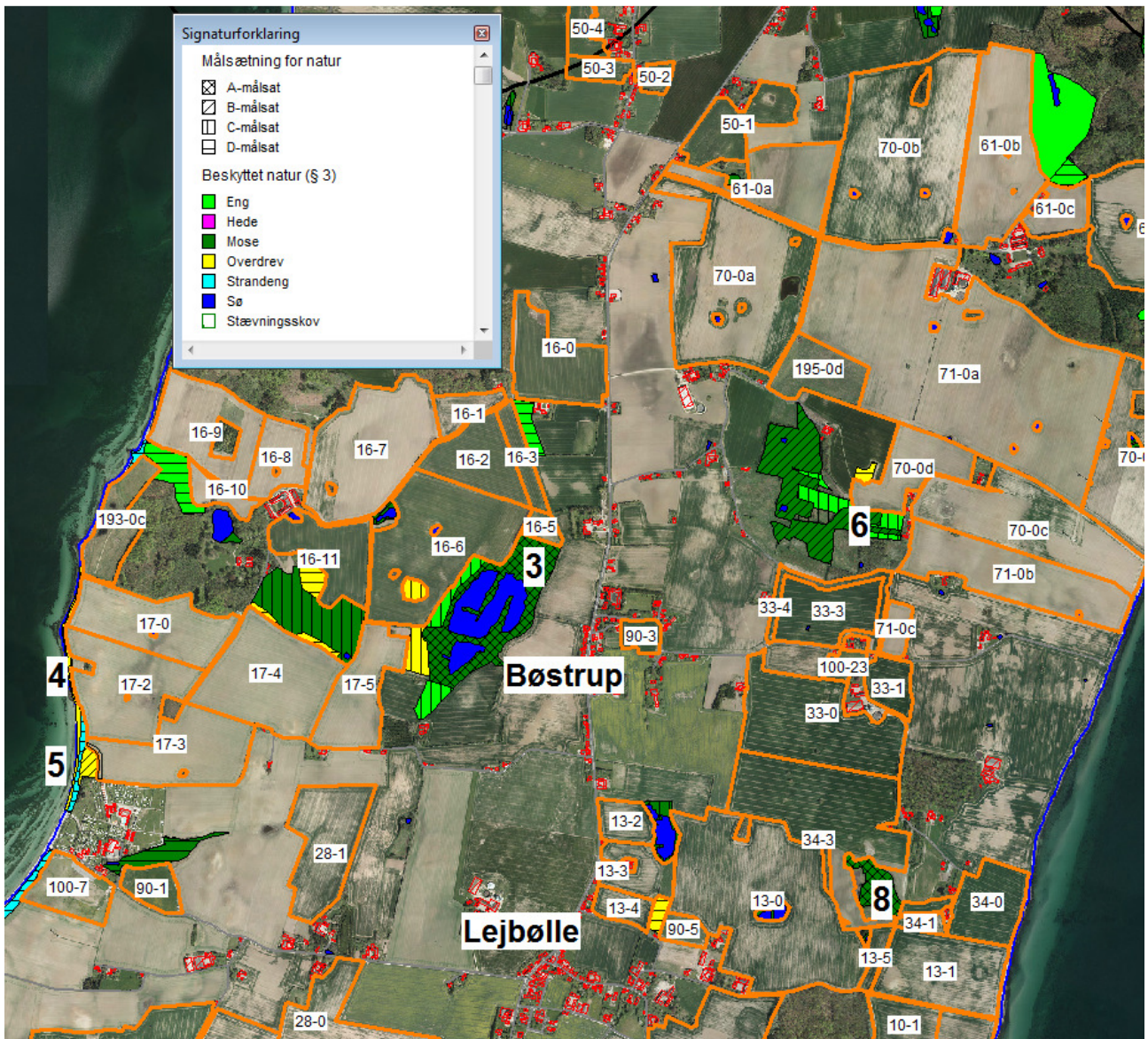
Bilag 1b: Udbringingsarealer

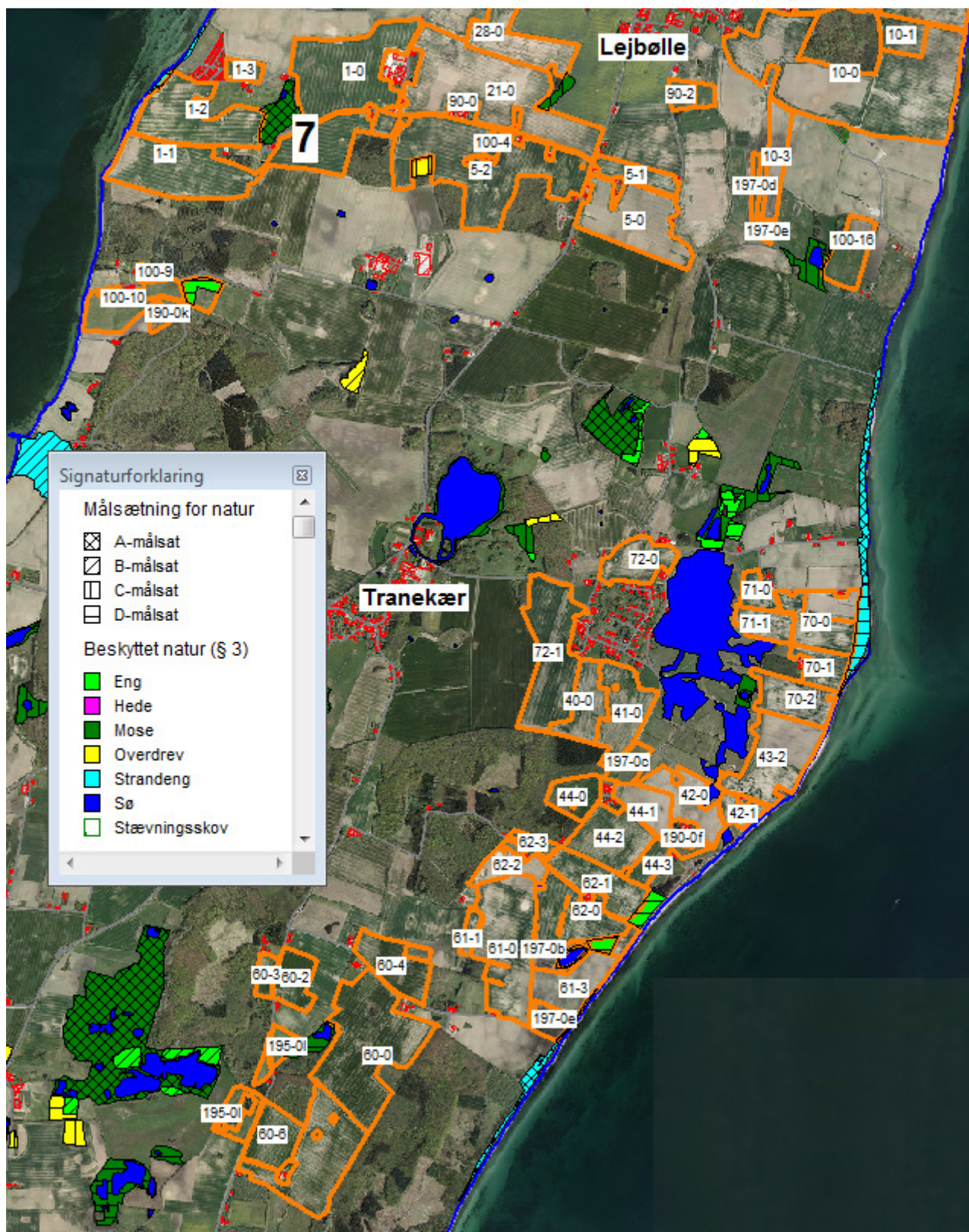
Bilag 2: Udbringingsarealer nær § 7-naturområder (der er angivet en 300 m og 1000 m bufferzone om naturområderne) og andre § 3-naturområder.

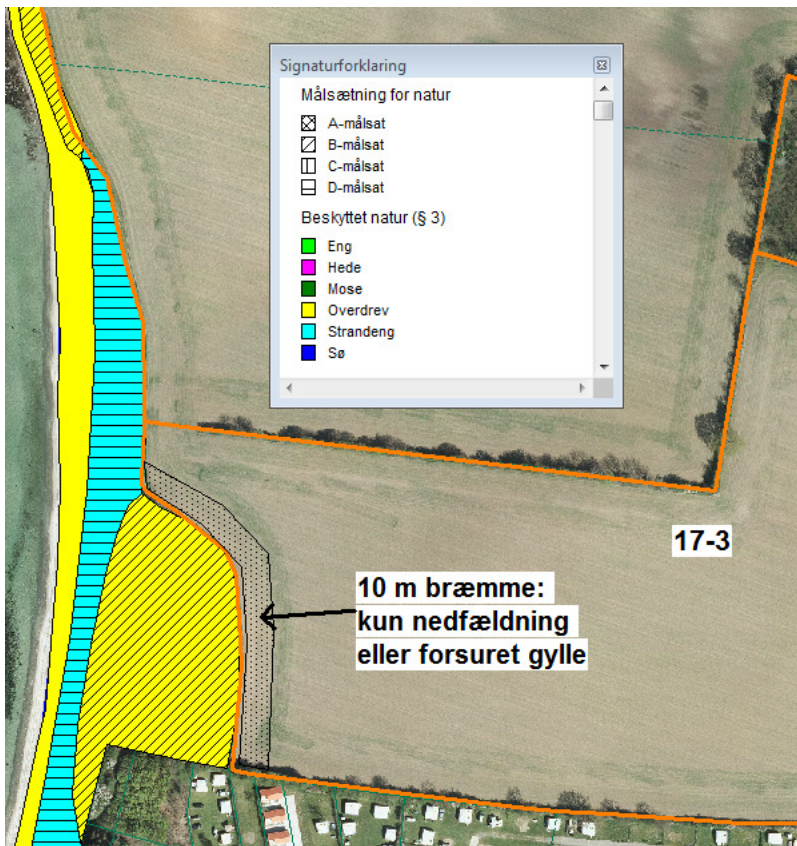
Bilag 3a: Udbringningsarealer, som grænser op til § 3 naturområder.

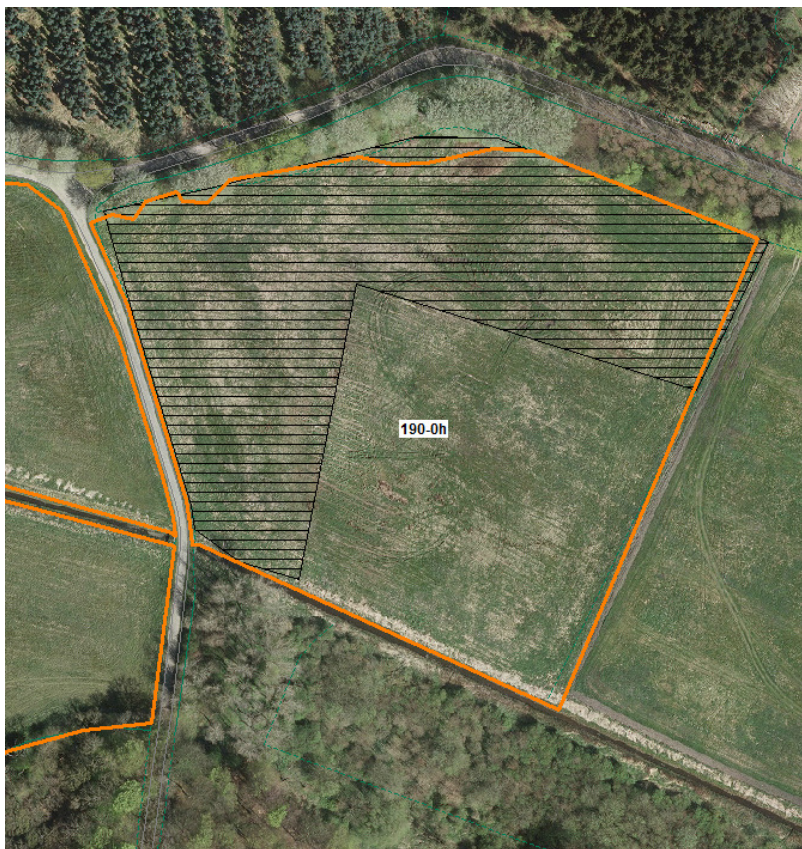
Bilag 3b: Udbringningsarealer, som grænser op til § 3 naturområder.

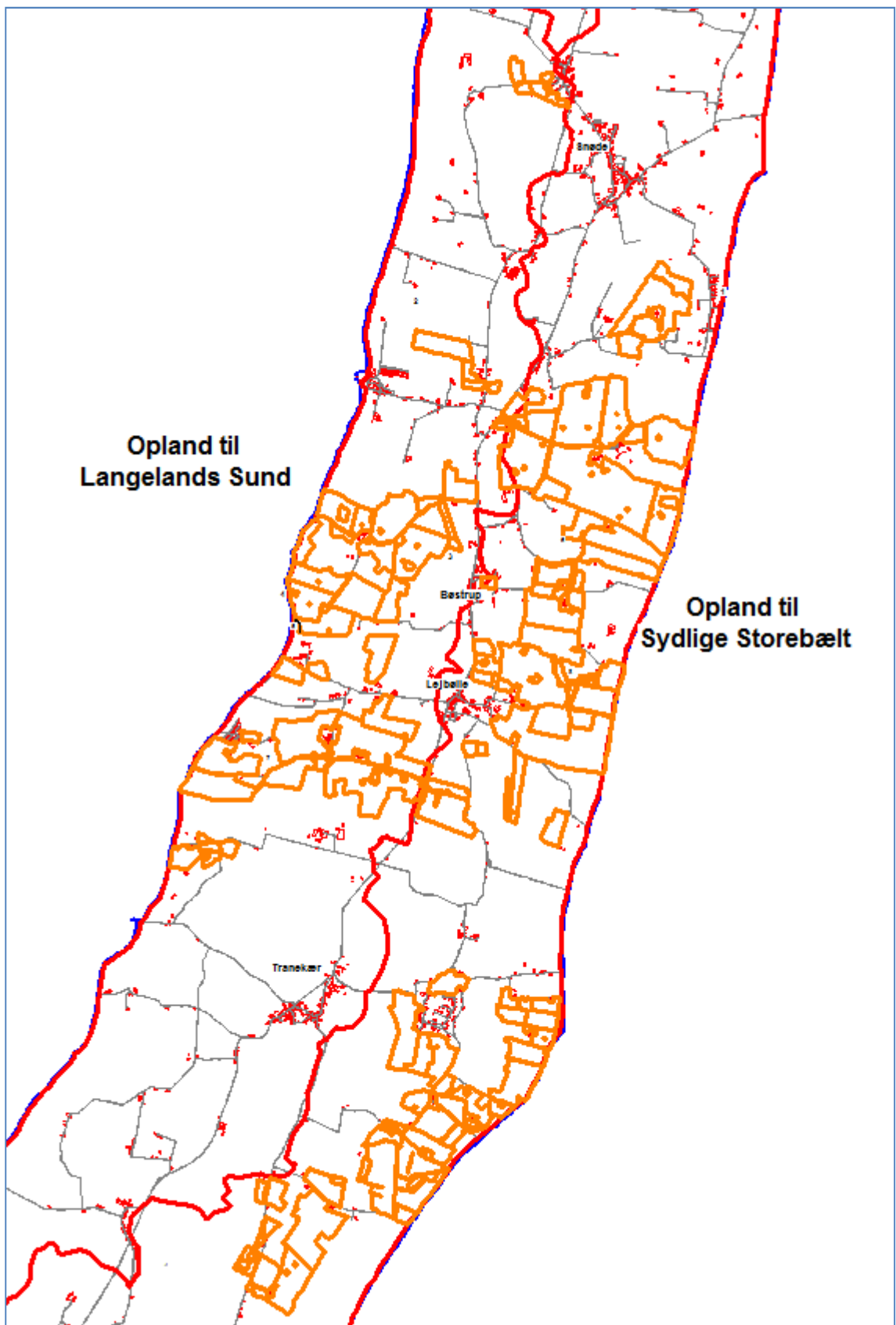
Bilag 4a: Mark 17-3 med angivelse af at der på de nærmeste 10 m fra overdrevet kun må udbringes nedfældet eller forsuret gylle

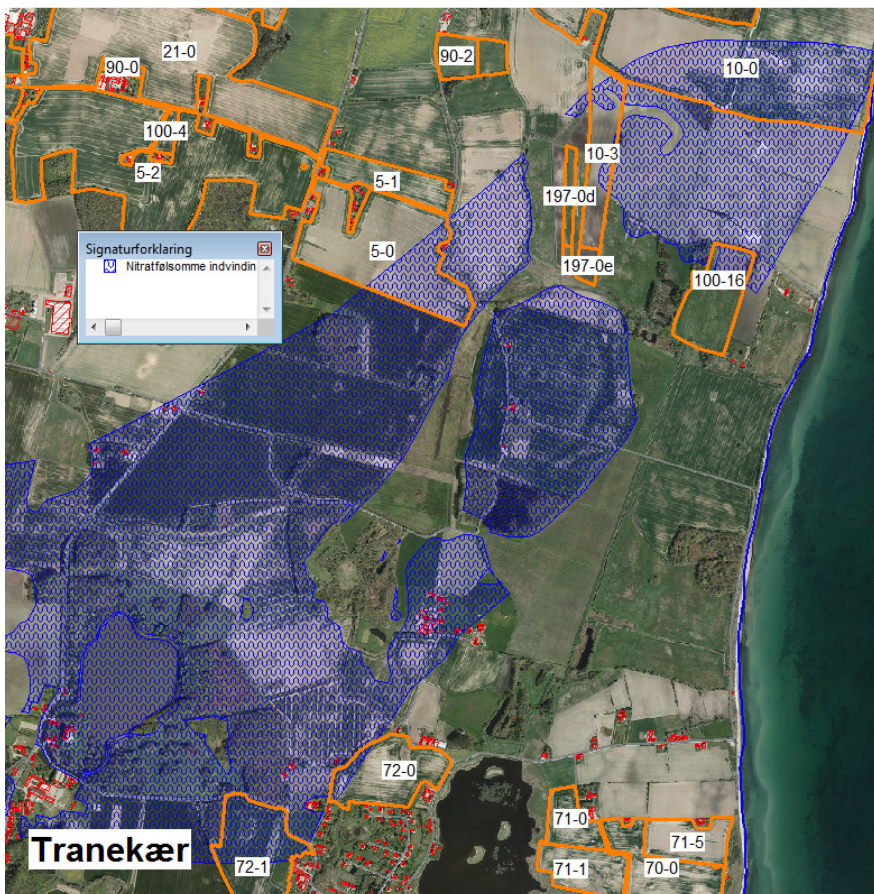
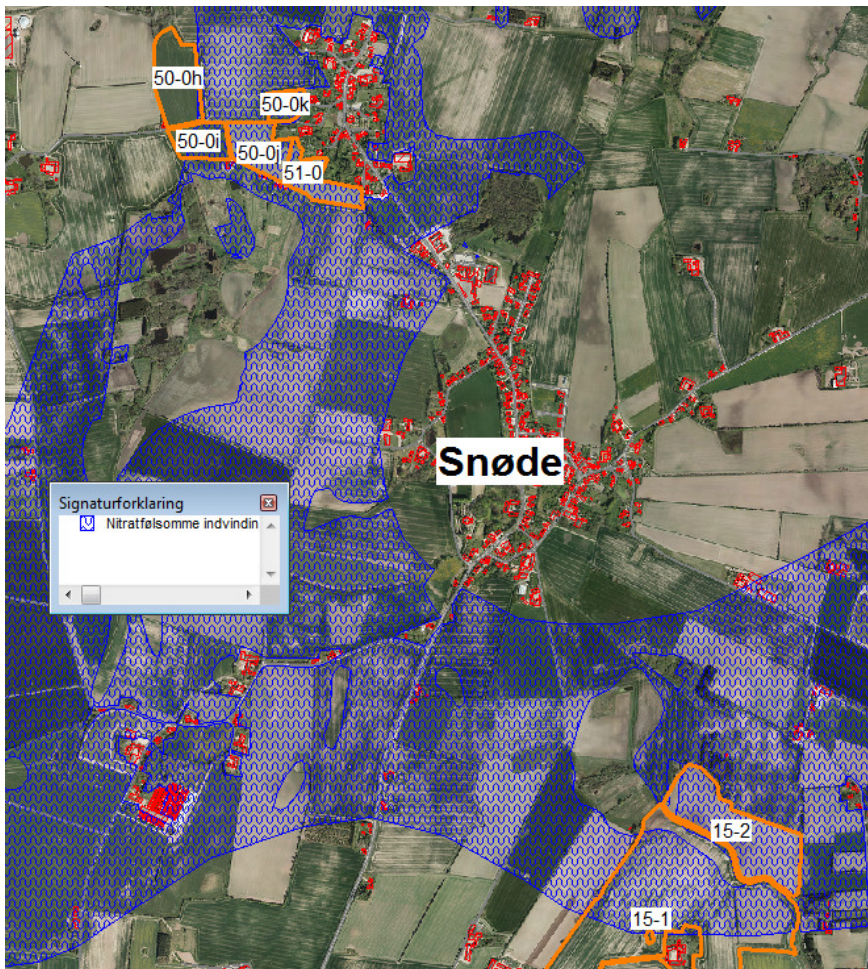
Bilag 4b: Mark 190-0h, hvor der er vilkår om, at der ikke må udbringes husdyrgødning på den skraverede del af marken. Det skraverede areal må heller ikke omlægges.

Bilag 5: Udspretningsarealer med angivelse af vandoplands-afgrænsning

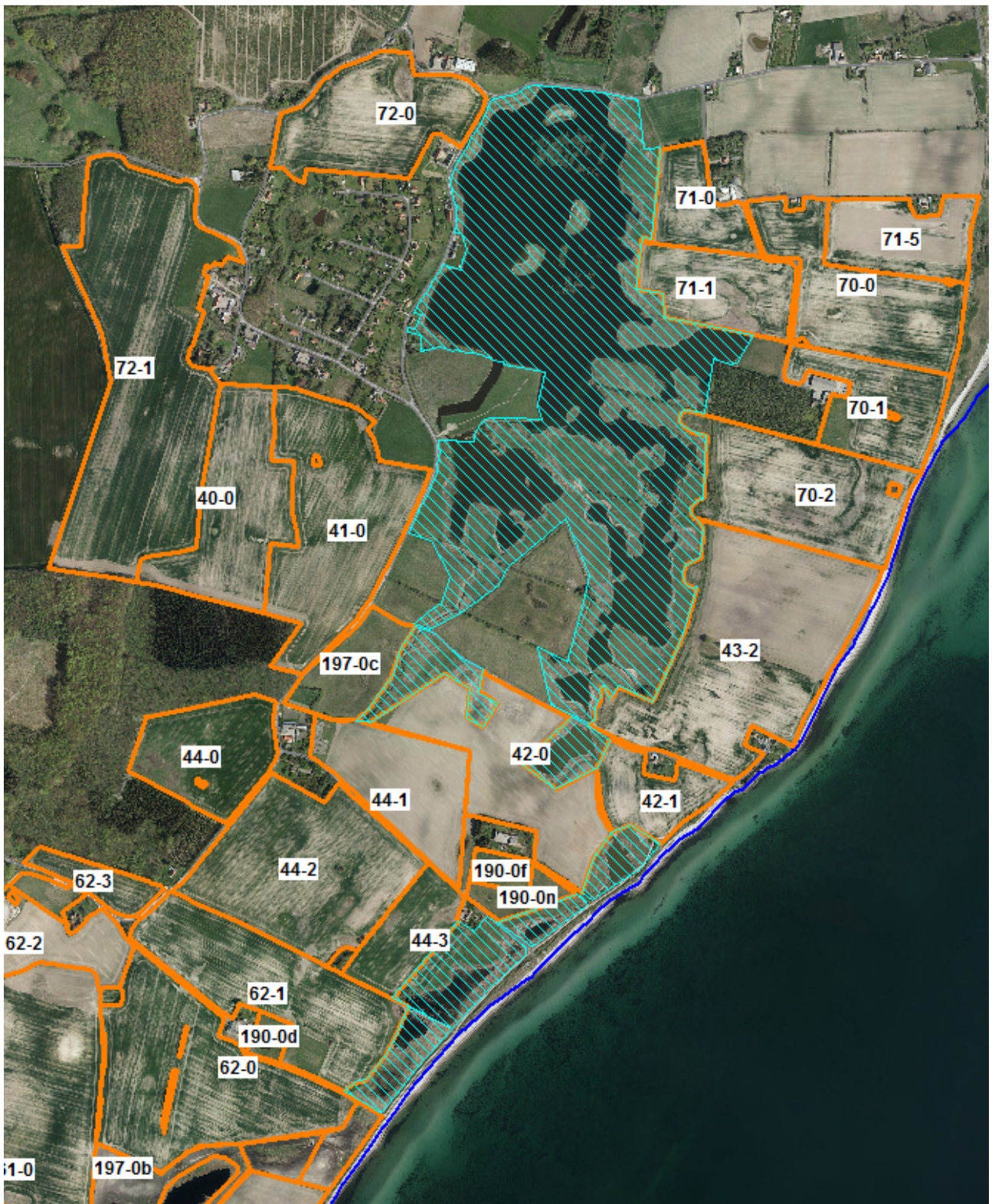

Bilag 6: Marker indenfor nitratfølsomme indvindingsområder for drikkevand.

Bilag 7: Udbringingsarealer, som grænser op til vådområdet Botofte Skovmose øst for Tranekær.

Bilag 8: Redegørelse for påvirkningen af hav- og fjordområder, som følge af udbringningen af husdyrgødning på arealer tilhørende Rubenlund Agro A/S, Korsvej 3, 5953 Tranekær

Beskrivelse af oplande og internationale beskyttelsesområder

Hovedopland Det Sydfynske Øhav

Kystvandene i hovedoplandet Det Sydfynske Øhav omfatter farvandet mellem Fyn, Ærø og Langeland, herunder Langelands Sund. Hertil kommer den åbne Marstal Bugt, Lunkebugten ved Tåsinge, Fåborg Fjord, Kløven ved Ærø og Lindelse Nor ved Langeland. Derudover kommer en række mindre fjorde, bugter og nor – Nakkebølle Fjord, Skårupøre Sund, Thurø Bund, Kølle Nor, Vejlen på Tåsinge, Salme, Tryggelev og Dyreborg Nor. I alt er der 14 kystvandområder i hovedoplandet.

Ifølge "Vandplan – Hovedvandopland 1.15 Det Sydfynske Øhav" udgør kvælstoftilførslen fra landbruget 72 % af oplandets samlede vandbårne tilførsel til overfladevande (2005-2009). For fosfor er det angivet, at bidraget fra landbrug og spredt bebyggelse i det åbne land til sammen udgør 80 %. Bidraget opgøres samlet idet, der er usikkerhed omkring kildeopsplitningen mellem landbrug og spredt bebyggelse. Vandplanens tilstandsvurdering for kystvandene i Hovedvandopland Det Sydfynske Øhav viser, at den nuværende samt den fremskrevne tilstand i samtlige områder er moderat eller dårlig. Ingen af de marine vandområder i hovedvandoplandet forventes dermed at nå miljømålet om god tilstand i 2015 uden, at der iværksættes supplerende tiltag til at reducere særligt kvælstof- og fosfortilførslen. Der er især behov for en indsats, der reducerer næringsstoftilførslerne fra landbrugsdriften.

Langelands Sund er præget af vandudskiftning mellem det tilstødende Sydfynske Øhav samt Storebælt.

Hovedopland Storebælt

Området omfatter det åbne Storebælt mellem Fyns Hoved i nord og Langelands sydspids, og adskilles fra Langelands Sund ved Vresen-Langeland nord. Oplandets vigtigste kystvande mod syd er Langelandsbæltet.

Storebælt er et særdeles strømfyldt farvand og karakteriseret ved en op til ca. 50 meter dyb og smal nord-sydgående strømrønde, der forbinder de salte vandmasser i Skagerrak (via Kattegat) med den ferske Østersø.

Ifølge "Vandplan – Hovedvandopland 1.14 Storebælt" udgør kvælstoftilførslen fra landbruget 69 % af oplandets samlede vandbårne tilførsel til overfladevande (2005-2009). For fosfor er det angivet, at bidraget fra landbrug og spredt bebyggelse i det åbne land til sammen udgør 73 %. Bidraget opgøres samlet idet, der er usikkerhed omkring kildeopsplitningen mellem landbrug og spredt bebyggelse.

Vandplanens tilstandsvurdering for kystvandene i Hovedvandopland Storebælt viser, at tilstanden i samtlige vandområder er moderat eller dårlig. Ingen af de marine vandområder forventes dermed at nå miljømålet om god tilstand i 2015 uden, at der iværksættes supplerende tiltag til at reducere særligt kvælstof- og fosfortilførslen. Der er især behov for en indsats, der reducerer næringsstoftilførslerne fra landbrugsdriften.

Internationale beskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Den centrale del af Det sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig

bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Det Sydfynske Øhav" er stor vandsalamander, klokkefrø, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, sandbanker, vadeflader, kystlaguner og søer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, kystklinter/-klipper, enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, grågrønne klitter, kalkrige søer og vandhuller med kransnålgælder, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store aks, vandløb, tørre kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, sure overdrev, urtebræmmer eller skyggende skovbryn, avneknippemoser, kildevæld med kalkholdigt vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, ege-blandskov samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr 71 er rørdrum, rørhøg, havterne, splitterne, dværgterne, fjordterne, engsnarre, mosehornugle, klyde, brushane, alm. ryle, plettet rørvagtel, knopsvane, sangsvane, mørkbuget knortegås, trolband, bjergand, ederfugl, hvinand, toppet skallesluger og blichøne.

Den nordlige del af Langelands Sund samt Storebælt er delvis udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder også her, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Centrale Storebælt og Vresen" er Marsvin og Rev.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 73 er ederfugl og splitterne.

Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau

Ifølge Miljøstyrelsens kortværk er 3,7 ha af udspretningsarealerne omfattet af nitratklasse 1, fordi de afvander direkte til det, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, mindre kvælstofsårbare Natura 2000 område: "Det centrale Storebælt og Vresen". De øvrige arealer ligger udenfor nitratklasser. Ingen af arealerne er omfattet af fosforklasser.

Kommunen skal ifølge Miljøstyrelsen for hver ansøgning efter husdyrloven foretage en konkret vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at undgå en væsentlig virkning på miljøet. Vurderingen af, om der er grundlag for en skærpelse, skal foretages for både Natura 2000-områder og bilag 4-arter samt for overfladevand, der ikke er udpeget som Natura 2000-område.

Statens vandplaner for det Sydfynske Øhav og Storebælt er vedtaget, og indsatsen for at nå miljømålslovens mål i 2015 skal sikres via de kommunale handleplaner. Miljøeffekten af husdyrlovens beskyttelsesniveau indgår i grundlaget for beregning af indsatsbehovet. Ifølge Miljøstyrelsen vil der derfor ikke med baggrund i vandplanerne være grundlag for at skærpe husdyrlovens beskyttelsesniveau for så vidt angår nitrat- og fosforklasser.

Med baggrund i ovenstående vurderer Svendborg Kommune derfor, at der for det konkrete projekt ikke skal foretages en skærpelse af husdyrlovens nitrat- eller fosforklasser. Der skal dog foretages en vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau skal skærpes for at sikre, at projektet er i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens bestemmelser (se næste afsnit).

Vurdering af påvirkning af Natura 2000-område

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen (bek. for udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder mv.), at før der kan træffes afgørelse, skal der foretages en vurdering af om et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Det er væsentligt at påpege, at husdyrlovens definition af væsentlighed – svarende til lovens afskæringskriterier – ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt til at sikre, at et habitatområde ikke påvirkes væsentligt. Det skal i vurderingen uden tvivl kunne fastslås, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning.

Væsentlighedsvurdering af nitratudvaskningen til Natura 2000-område

Miljøstyrelsen har med "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand..." fra juni 2010 samt "supplement til den digitale husdyrvejledning..." fra februar 2011 redegjort for, hvordan kommunerne skal foretage ovennævnte vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder. Indledningsvist skal der foretages en vurdering af om det pågældende område er følsomt overfor udvaskningen af næringsstoffer.

Det Sydfynske Øhav

Vandplanen for Det Sydfynske Øhav angiver, at næringsstofudvaskningen fra oplandet har væsentlig betydning for tilstanden i det Sydfynske Øhav. Det understøttes yderligere af Natura 2000-planen for Det Sydfynske Øhav 2010-2015. Her fremgår det, at næringsstofftilførslen fra bla. landbruget medvirker til, at det Sydfynske Øhav hyppigt rammes af iltsvind, og at særligt bundfauna og -flora påvirkes negativt af iltsvind. Det betyder, at fødegrundlaget for en række af de fuglearter, der er udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet påvirkes, heriblandt terner, der lever af fisk, samt troldand, bjergand, ederfugl og hvinand, der lever af muslinger og bunddyr.

På baggrund af vandplanens beskrivelse af Langelands Sund, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der vil være vandudskiftning mellem Langelands Sund og Natura 2000-området "Det Sydfynske Øhav". Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes, at næringsstofudvaskningen, der går via Langelands Sund indirekte vil påvirke det internationale beskyttelsesområde centralt i det Sydfynske Øhav. Da Natura 2000-området "Sydfynske Øhav" ifølge Miljøstyrelsens kortværk er meget kvælstof sårbart, vurderer kommunen, at påvirkningen fra arealerne kan være væsentlig.

Sydlig Storebælt

Vandplanen for Storebælt angiver, at næringsstofudvaskningen fra oplandet har væsentlig betydning for tilstanden i Storebælt. Det understøttes yderligere af Natura 2000-planen for Centrale Storebælt og Vresen. Her fremgår det, at selvom belastningen af havområderne over de seneste årtier er reduceret, er den fortsat så høj, at miljøtilstanden i Storebælt ikke er stabil. Der forekommer iltsvind i de dybere dele af Storebælt. Bundfaunaens sammensætning og fiskebestandene påvirkes negativt af disse forhold og dermed påvirkes også fødegrundlaget for marsvin, splitterne og ederfugl.

Storebælt er dog et særdeles strømfyldt farvand og karakteriseret ved en op til ca. 50 meter dyb og smal nord-sydgående strømrønde, der forbinder de salte vandmasser i Skagerrak (via Kattegat) med den ferske Østersø.

Da Natura 2000-området "Centrale Storebælt og Vresen" ifølge Miljøstyrelsens kortværk er mindre kvælstof sårbart, vurderer kommunen, at påvirkningen fra arealerne ikke kan være væsentlig.

Kommunens vurdering

Med baggrund i ovenstående vurderinger foretages der kun en egentlig habitatvurdering for Natura 2000 området "Sydfynske Øhav". Vurderingen foretages i de efterfølgende afsnit og med udgangspunkt i principperne i Miljøstyrelsens vejledning.

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning skal den kumulative effekt vurderes på baggrund af udviklingen i antal dyreenheder indenfor de deloplande, hvor anlægget og udspretningsarealerne er placeret. I dette tilfælde skal vurderingen foretages for Langelands Sund.

Vurderingen af udviklingen af dyreenheder skal suppleres med en vurdering af, om der er andre kilder, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning siden 1. januar 2007. En øget nitratudvaskning skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland.

I forhold til andre kilder vurderer Svendborg Kommune, at der primært vil kunne forekomme en næringsstofforforsel fra renseanlæg, regnbetingede udløb, spredt bebyggelse og virksomheder.

Da næringsstofudledning har været faldende gennem længere perioder bl.a. som følge af vandmiljøplanerne er det Svendborg Kommunes vurdering, at udviklingen i kvælstofudledningen også har været svagt faldende siden 1. januar 2007.

Ifølge vandplanen forventes der med de planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af næringsstoffpåvirkningen en reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor fra punktkilder frem til 2015. De tiltag, der får betydning er bl.a. effekten af Svendborg og Langeland kommuners spildvandsplaner med krav om forbedret rensning for spredt bebyggelse, samt forbedringer af regnvandsbetingede udløb. Samtidig forventes der ifølge vandplanen også en mindre reduktion i udledningen fra renseanlæggene som følge af renovering og optimering, bl.a. nedlægges Brudager Renseanlæg, der er placeret i oplandet til Langelands Sund.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes der ikke at være andre kilder, der vil give anledning til, at det samlede dyretryk i deloplandene skal reduceres.

Nedenstående tabel viser Miljøstyrelsens seneste oversigt over udviklingen i dyretryk i det aktuelle opland:

Opland	2007 DE	2011 DE	R ²	Lineær regression 2007-2011	Tendens
Langelands Sund	17.978	18.107	0,05	-30,2	Dyreholdet er stigende, men tendensen er usikker

Det fremgår af ovenstående tabel, at udviklingen i dyretrykket har været stigende i oplandet, og at tendensen er usikker (R² er mindre end 0,5). Den lineære regression er derfor usikker og der skal tages udgangspunkt i en direkte sammenligning mellem dyretrykket fra 2007 og 2011. Den viser, at dyreholdet er steget med 129 DE.

Tallene er senest opgjort i februar 2012. Kommunen har ikke yderligere oplysninger om ophørte eller udvidede dyrehold end dem, der er medtaget i opgørelsen. Kommunen finder derfor ikke anledning til at justere tallet.

På den baggrund vurderer kommunen, at det ikke kan udelukkes, at det ansøgte i kumulation med andre projekter i oplandene vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet "Sydfynske Øhav".

For at kunne godkende det ansøgte projekt skal der derfor ske en reduktion i nitratudvaskningen sådan, at den samlede nitratudvaskning fra bedriftens harmoniarealer i Langelands Sund svarer til et planteavlsbrug. Ansøger har valgt, at foretage denne tilpasning af det ansøgte projekt.

Beregningerne for reduktion af nitratudvaskningen tager udgangspunkt i de 434 ha, der ligger indenfor oplandet til Langelands Sund.

Udvaskningen fra et planteavlsniveau med sædskifte S1 er i ansøgningssystemet beregnet til 32,5 kg N/ha. Nitratudvaskningen med tildeling af husdyrgødning kan beregnes til 33,7 kg N/ha. For at reducere nitratudvaskningen til planteavlsniveau skal der etableres et sædskifte med minimum 10 % frøgræs og højst 10 % ærter. Derudover skal der etableres minimum 1 % ekstra efterafgrøder eller kvælstofnormen skal reduceres med minimum 1 %.

Disse tiltag skal forholdsmæssigt fordeles på det samlede udbringningsareal, da kontrollen vil ske på bedriftsniveau. Det betyder, at der som gennemsnit på alle udbringningsarealer skal etableres 0,3 % ekstra efterafgrøder, eller kvælstofnormen skal reduceres med 0,3 % (da 1/3 af alle arealerne afvander til Langelands Sund/Det Sydfynske Øhav).

Der stilles vilkår om antal ekstra efterafgrøder og reduktion i kvælstofnorm, samt kontrol af disse (stilles under afsnit om "sædskifte").

Med baggrund i den valgte tilpasning vurderes det samlet, at den ansøgte udbringning af husdyrgødning i kumulation med andre projekter i deloplandet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet Det Sydfynske Øhav.

Vurdering af projektet i sig selv

Nitrat

Med udgangspunkt i det ansøgte projekt foretages der en beregning af nitratudvaskningen fra den husdyrgødning, der bliver udbragt på arealerne i deloplandet til Det Sydfynske Øhav (Langelands Sund). Udvaskningen skal efterfølgende vurderes i forhold til den samlede udvaskning fra oplandet og afskæringskriteriet for væsentlighed på 1 eller 5 %.

Ifølge Miljøstyrelsen bør fastlæggelsen af afskæringskriteriet tage udgangspunkt i det foreliggende beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevand. Beskyttelsesniveauet tager udgangspunkt i meget sårbare eller sårbare vandområder og har som sådan dermed fastlagt de lukkede vandområder med ringe vandudskiftning. For disse vandområder er afskæringskriteriet på 1 % gældende.

Med baggrund i vandplanens beskrivelse af Det Sydfynske Øhavs tilstand vurderer Svendborg Kommune, at hele det Sydfynske Øhav skal betragtes som meget sårbart overfor nitrat. Det vil sige, det skal vurderes om udvaskningen fra det ansøgte projekt udgør mere end 1 % af oplandets samlede udvaskning.

Ansøger har dog tilpasset projektet således, at der er en udvaskning fra udbringningsarealerne, der ikke er større end udvaskningen fra et planteavlsbrug (jf., afsnittet ovenfor).

Helt konkret er der en udvaskning på maksimalt 32,3 eller 32,4 kg N/ha til Langelands i det ansøgte projekt afhængig af, om der etableres efterafgrøder, eller der reduceres i kvælstofnormen. Dette skal ses i forhold til udvaskningen fra et planteavlsbrug (uden tilførsel af husdyrgødning) på 32,5 kg N/ha.

Udvaskningen fra det ansøgte projekt er dermed ikke større end udvaskningen fra et planteavlsbrug. Bidraget til kvælstofudvaskningen fra husdyrgødning i den konkrete sag er dermed 0 og afskæringskriteriet på 1 % er dermed overholdt. Det vil sige det ansøgte projekt vil heller ikke i sig selv medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet.

Fosfor

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning kan det ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, og derfor må vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

	Det Sydfynske Øhav
Udbringningsareal, ha	1.329,5
Overskud per hektar, kg (ansøgningskemaet)	3,0
% forøgelse i godkendelsesperioden, (3,0 kg P x 8 = 24,0, 24/(2000 kg P/100))	1,2
Worst case udvaskning, kg P/ha (Kronvang et al, 2005)	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P/ha, (ha x 1 kg P/ha = x, (x/100) x 1,2)	16,0
Landbrugsareal i oplandet, ha (tal fra vandplan suppleret med vurdering af luftfoto)	17.028 70 %
Udyrket areal i oplandet, ha	7.305 30 %
Belastning fra landbrugsarealet, kg P, (0,2 kg P/ha x landbrugsareal)	3.406
Belastning fra udyrket areal, kg P, (0,08 kg P/ha x udyrket areal)	584
Øvrige kilder (bebyggelse)*	4.128
Samlet belastning, kg P	8.118
Husdyrbrugets del af påvirkningen, % (worst case/samlet belastning) x 100	0,2

* Ifølge vandplanen for Det Sydfynske Øhav er det samlede bidrag fra andre kilder 12,9 t P/år (tabel 2.2.2). Bidraget er derefter fordelt i forhold til deloplandenes størrelse (Kølle Nor udgør 1,5 %, Lindelse Nor 4 %, Tryggelev Nor 1 % og den åbne del af Det Sydfynske Øhav 32 %).

Ifølge Miljøstyrelsen kan det antages, at grænsen for hvornår, der kan ses en påvirkning med fosfor er den samme som for nitrat, dvs. hhv. 1 og 5 % til sårbare og mindre sårbare vandområder. På den baggrund vurderer kommunen, at en påvirkning på 0,2 % ikke kan antages at være væsentlig.

Beregningerne viser dermed, at husdyrbrugets påvirkning af Det Sydfynske Øhav holder sig under afskæringskriteriet på 1 %. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområderne.

Samlet konklusion

Det er på baggrund af tilgængelig viden og beregninger vist, at der ikke er risiko for, at projektets næringsstofudledning i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter vil påvirke habitatområdet Det Sydfynske Øhav væsentligt.

Vurdering af den samlede nitrat- og fosforudvaskning

Nitrat

Der skal foretages en vurdering af den samlede nitratudvaskning til hovedområdet Det Sydfynske Øhav i relation til husdyrlovens beskyttelsesniveau og de skærpede krav, der er fastsat i henhold til at sikre, at habitatbekendtgørelsens bestemmelser, overholdes.

Med udgangspunkt i ansøgningssystemets beregninger viser nedenstående tabel, hvor meget nitrat, der med den ansøgte produktion, udvaskes til rodzonen og efterfølgende udledes til fjord og hav.

	Ansøgt
Tilførsel til udbringningsarealer, kg N/år	132.045
Udvaskning fra rodzone, kg N/ha/år	33,7
Reduktionspotentiale, %	25
Udledning til vandområde, kg N/ha/år	25,3

I henhold til husdyrgodkendelseslovens krav til nitratklasse I, II og III må der kun udbringes hhv. 85 %, 65 %, 50 % husdyrgødning i forhold til harmonikravet. På arealerne udenfor nitratklasser kan der udbringes, hvad der svarer til harmonikravet. Udbringningen betragtes for hele bedriften, hvilket betyder, at der for den konkrete sag i gennemsnit på alle arealer må udbringes 99,96 % i forhold til harmonikravet, hvilket svarer til, at der må udbringes 1,399 DE/ha. Udvaskningsberegningen i ansøgningssystemet viser, at den maksimalt tilladte udvaskning af kvælstof som følge deraf er 35,4 kg N/ha.

For at overholde dette krav og i særdeleshed krav til udvaskning til Det Sydfynske Øhav har ansøger valgt, at:

- etablere et frøgræssædskifte samt
- øge antallet af efterafgrøder udover de lovpligtige eller reducere kvælstofnormen

Samtidig udbringes der kun 0,99 DE/ha, da udvaskningen af kvælstof som vist i tabellen er beregnet til 33,7 kg N/ha.

Beregningerne dokumenterer dermed, at udvidelsen opfylder kravet til maksimalt tilladte kvælstofudvaskning, når de stillede vilkår under afsnit om "drift af ejendommens arealer" og "sædskifte" overholdes.

Fosfor

Svendborg Kommune vurderer, at ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor fosforfølsomt område. Jordene i den konkrete sag er drænedede lerjorde (undtagen mark 71-0 og 71-1, som er sandjord). Jordbundstypen er af ansøger vurderet til at være JB4-JB8.

Fakta om fosfortal:

Ved en positiv nettotilførsel af fosfor kan jorden mættes med fosfor og evnen til at binde fosfor falder. Jordens indhold af opløst fosfor – fosfor der reelt er tilgængeligt for planter men også for udvaskning – angives ved det såkaldte fosfortal (Pt). Ved fosfortal under 2 kan der opstå akut fosformangel, eller fosfor kan være begrænsende for udbyttet. Ved fosfortal mellem 3-4 er jordens indhold af opløst fosfor moderat, og er fosfortallet over 4, stiger risikoen for mætning af jorden, og dermed øges sandsynligheden for udvaskning af fosfor.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven reguleres fosforoverskud ved fosfortal over 4, og ved fosfortal over 6 skal der være fosforbalance på arealerne.

Nedenstående tabel angiver fordelingen af udbringningsarealerne på de forskellige fosforklasser.

Fosfor klasse	Beskrivelse	Antal ha i alt	Overskud i nudrift Kg P/ha/år	Tilladt overskud i ansøgt produktion Kg P/ha/år	I alt tilladt overskud Kg P/år
0	Pt<4 eller udrænet eller afvander til ikke til fosforfølsomt område	1.329,5	0	14,2*	18.879
1	Pt=4-6 og drænet samt afvander til fosforfølsomt område	0	0	4,0	0
2	Lavbundsareal, samt afvander til fosforfølsomt område	0	0	0	0
3	Pt>6 og drænet samt afvander til fosforfølsomt område	0	0	0	0
Ialt		1.329,5			18.879

* Jf. husdyrgodkendelsesloven må fosforoverskuddet ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for. I den konkrete sag er harmonikravet 1,4 DE/ha.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at der med den ansøgte produktion og de valgte sædskifter tilføres arealerne 27,2 kg P/ha/år jf. nedenstående tabel.

	Ansøgt
Tilførsel til udbringningsarealer, kg P/år	36.104
Tilførsel til udbringningsarealer, kg P/ha, år	27,2
Fraførsel med sædskifte, kg P/ha, år	24,2
Nettotilførsel, kg P/ha/år	3,0

Den aktuelle tilførsel betyder, som det kan ses af tabellen et fosforoverskud på 3,0 kg N/ha/år.

Da arealerne ikke afvander til fosforfølsomme områder, vurderer Svendborg Kommune, at det kan tillades, at der tilføres arealerne mere fosfor, end der fjernes med afgrøderne. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for. I den ansøgte produktion giver harmonireglerne mulighed for et fosforoverskud på maksimalt 14,2 kg/ha/år (beregnet i Miljøstyrelsens ansøgningsystem).

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til udbringningen af husdyrgødning.